

Закон за изменение и допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел

Информация

Откриване / Приключване: 05.12.2014 г. - 19.12.2014 г. Неактивна

Номер на консултация: #1462-K

Област на политика: Правосъдие и вътрешни работи

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на правосъдието

Тип вносител: Национално

В предложения законопроект се уреждат мерките, заложени в Стратегията за подкрепа на развитието на гражданските организации в Република България за периода 2012 – 2015г. по отношение създаването на Съвет за развитие на гражданското общество и изработване на механизъм за финансиране на гражданския сектор, които да гарантират включване на легитимни представители на гражданското общество в процеса на вземане на решения. В законопроекта изрично се възприема като основополагащ принципа на партньорството между държавата и гражданските организации, което от своя страна се основава на принципите на взаимно уважение, независимост, гражданско участие, прозрачност и публичност, предотвратяване на конфликт на интереси. Взаимодействието между държавата и гражданското общество се институционализира чрез създаването на Съвет за развитие на гражданското общество и Фонд за подкрепа на развитието на гражданските организации. Предлагат се промени по отношение на дейността на Централния регистър за ЮЛНЦ в обществена полза, които са насочени към повишаване на прозрачността, подобряване взаимодействието с гражданските организации и облекчаване на процедурите за регистрация и отчитане като се предвижда възможност за подаване на документи в електронна форма.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на правосъдието

Адрес: София, София, ул. Славянска 1

Електронна поща: priemna@justice.govtment.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изиска се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изиска се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Становище на Асоциация "Съвременни читалища", получено по ел. поща - вер. 1.0 | 09.02.2015](#)

[Становище на Клуб на нестопанските организации – Търговище, получено по ел. поща - вер. 1.0 | 26.01.2015](#)

[Становище на Сдружение „Фабриката“, получено по ел. поща - вер. 1.0 | 26.01.2015](#)

[Становище на Агенция за регионално икономическо развитие – Стара Загора, получено по ел. поща - вер. 1.0 | 26.01.2015](#)

[Становище на Сдружение „Екофорум за устойчиво развитие“, получено по ел. поща - вер. 1.0 | 26.01.2015](#)

[Становище на Сдружение „Форум Гражданско Участие“, получено по ел. поща - вер. 1.0 | 08.01.2015](#)

[Становище на Българския център за нестопанско право, получено по ел. поща - вер. 1.0 | 08.01.2015](#)

[Допълнително становище на Сдружение „Екофорум за устойчиво развитие“, получено по ел. поща - вер. 1.0 | 05.01.2015](#)

[Motivi - вер. 1.0 | 05.12.2014](#)

[ZID - вер. 1.0 | 05.12.2014](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Институт за пазарна икономика ИПИ (19.12.2014 12:39)

СТАНОВИЩЕ на Института за пазарна икономика
ДО Г-Н ХРИСТО ИВАНОВ МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО СТАНОВИЩЕ по Закон за изменение и допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел
Уважаеми г-н министър, Предоставяме на Вашето внимание становището на Института за пазарна икономика по основните промени, предвидени в Закона за изменение и допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗИД на ЗЮЛНЦ). Изразяваме категорична позиция ПРОТИВ следните предложения: 1. Създаване на Съвет за развитие на гражданското общество Концепцията за създаване на орган, който „ще има координиращи и аналитично-информационни функции по отношение на изпълнението на Стратегията и Плана за действие, както и ще може да дава становища по проекти на нормативни актове и стратегически документи, които се отнасят до дейността на гражданските организации“ е неприемлива за нас по няколко причини. На първо място, съществуването на подобен съвет изначално опорочава смисъла на съществуването на неправителствените организации, а именно - да бъдат коректив на публичните органи и да предоставят алтернативни услуги. Подобен съвет автоматично предпоставя промяна в замисъла, по който действат неправителствените организации, а именно чрез конкретни предложения, действия и дейности, насочени към публичните органи, целящи подобряване на общото благосъстояние. Това се случва и към момента, но само ако има желание за сътрудничество от страна на администрацията. Това желание няма да нарасне със създаването на нова структура. Процесът на консултации трябва да е отворен за всички заинтересовани страни, които имат мнение по даден въпрос и не трябва да се започва процес, в който ще се търсят „представителни“ организации, които да формулират каквато и да е политика. Разнообразието от неправителствени организации прави невъзможна задачата да се изготви стратегия за развитие на сектора поради различните цели, методи, възможности и визии за развитие. На второ място, фактът, че правилата за организация и дейността на съвета ще бъдат одобрени от МС поставя под съмнение неговата независимост. Винаги, когато трябва да се изготвят критерии за членство и правила за организация и работа, съществува опасност от прекалено тясна дефиниция, което е предпоставка за фаворитизъм и постигане на нетърсени ефекти. На трето място, самата необходимост от подобен съвет не се обосновава в достатъчна пълнота. Ако има никакви проблеми или провали в работата на неправителствения сектор, то те със сигурност не се адресират със създаването на нов орган, още по-малко - от администрацията. Различни анализи посочват като основни проблеми за НПО сектора липсата на финансова устойчивост (която по правило се повишава в годините на икономически растеж), липсата на организационна устойчивост (свързана е с финансовата), ниското ниво на обществен престиж на сектора

(зависещ от работата на самите организации), неефективния процес на обществени консултации, организиран от администрацията и др. подобни. Считаме, че нов съвет би насочил част от усилията на НПО сектор в посока, която няма да доведе до положителни промени, а напротив – ще разпръсне и без това осъдните ресурси, с които гражданското общество разполага. Реалистичен вариант е да се получи противопоставяне, в което администрацията ще се наложи да играе ролята на арбитър – позиция, при която няма печеливши ходове. На следващо място, обезпокоени сме от функциите, които се предвижда да има съветът, и по-точно: – „приема Годишен план, включително финансов, за изпълнение на Стратегията за всяка следваща година и прави преглед и оценка на изпълнението й“ – изключително спорно е как ще се постигне консенсус сред многото различни НПО. – „събира информация за финансирането на гражданските организации със средства по консолидираната фискална програма с цел определяне ефективността на отпусканите публични средства“ – неясно за нас е как точно това ще се случи без активното съдействие от страна на Министерство на финансите, за което няма информация дали е положително настроено за подобно сътрудничество. – „прави ежегоден преглед на потребностите и проблемите на гражданските организации, както и на техните резултати и постижения“ – амбициозна задача, която изисква огромни ресурси, усилия и планиране, които едва ли могат да бъдат заделени. 2. Създаване на Фонд за подкрепа на развитието на гражданските организации – категорично сме ПРОТИВ създаването на подобен фонд по следните причини: - Директното финансиране от бюджета на работата на неправителствените организации директно ги поставя в зависимост, дори и тя да е невидима и непризната и от двете страни; - Директното бюджетно финансиране винаги води до искания за увеличение впоследствие. В практиката от последните 25 години няма случаи на прекратена неработеща публична програма/разход. Стартирането на подобна практика автоматично ще води до искане за увеличение на ресурса като лобистките действия ще бъдат все по-силни поради ясния интерес; - В условията на изключително напрегнат държавен бюджет и необходимост от затягане на коланите, подобен фонд няма да може да бъде аргументиран така, че да бъде приет от обществото. Напротив, силно вероятно е да се провокира обратната реакция – противопоставяне, което не би трявало да се случва. Подкрепяме предложениета, които се отнасят за подобряване на законодателната рамка и по-точно: 1. Създаване на реална възможност за комуникация по електронен път с министъра на правосъдието във връзка с фирмени дела на юридическите лица с нестопанска цел – подобна възможност ще улесни неимоверно комуникацията, ще доведе до по-голяма ефективност, оперативност и отговорност от страна на правосъдното министерство при осъществяването на дейностите по водене на централния регистър. 2. Предвиждане на конкретен срок за публикуване на получените документи от Централния регистър – въпреки че за нас е неразбираемо защо е предложен толкова дълъг срок (2 месеца), това все пак е стъпка в правилната посока. Бихме препоръчали този срок допълнително да бъде съкратен до максимум 3 работни седмици. Общата ни препоръка е да не се започва институционализиране на процес за управление, координиране или наблюдение на неправителствения сектор извън досегашните методи (регистрация и публикуване на отчети), защото секторът успява по естествен начин да се развива.

Единственото, от което има нужда, е ясен начин за участие в обществените дискусии. Използваме поводът, за да отправим и конкретни препоръки на ИПИ в посока по-голямо включване на неправителствения сектор в процеса на вземане на решения при формулирането на публични политики: 1. Увеличаване на задължителния срок за провеждане на обществени консултации, предвиден в момента в Закона за нормативните актове – от 14 дни на 30 дни. 2. Забрана за разглеждане от компетентния орган на проекти на нормативни актове, които не са преминали през обществена консултация. 3. Въвеждане на изискване за обобщаване и публикуване от компетентния орган на получените становища в обществените консултации. 4. Премахване на всички субсидии от държавния бюджет за НПО. 5. Въвеждане на задължение за публикуване на информация за всички дарения, направени от бюджетни организации. 6. Закриване на поне половината от сега действащите по закон консултивни съвети поради непостигане на целите си или липса на дейност в последните 2 години. На последно място, бихме искали да обърнем внимание, че в проекта на промени се предвиждат конкретни източници на средства за предвидения Фонд за подкрепа на развитието на гражданските организации, което представлява пренасочване на средства от държавния бюджет от едно направление в друго. Считаме, че задължително трябва да се направи публично и становището на Министерство на финансите и то по време на обществените консултации и преди вземането на окончателно решение. Твърдението в мотивите, че „предлаганият законопроект няма да окаже пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет“ е невярно и трябва да се приложи оценка на финансовите ефекти като минимум с цел провеждане на обсъждане, което ще се базира на реални данни. Оставаме на разположение за участие в обсъждането на проекта, като изразяваме силна надежда, че получените становища ще бъдат обобщени, коментирани по същество от МП и публикувани на Портала за обществени консултации. С уважение, Светла Костадинова Изпълнителен директор

Автор: НІ (17.12.2014 14:20)

И сега какво, НПО трябва да са удобрени от властта?
Стига сте се чудили как да прочете билото на бизнеса или НПО-тата! Стига измислени съвети и разни там не работещи регулятори!

Автор: Мария Минчева (15.12.2014 14:32)

Становище на Българска стопанска камара - съюз на българския бизнес (БСК)
ДО

МИНИСТЪР – ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Г-Н БОЙКО БОРИСОВ

Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Българска стопанска камара – съюз на българския бизнес (БСК) изразява

категорично несъгласие с предложените с §1 и §7 изменения в Закона за юридическите лица нестопанска цел. Същите са в противоречие с принципите и нормите на българското, европейското и международното законодателство.

Формирането на политики от страна на държавата по отношение на неправителствените организации е в грубо противоречие с конституционния принцип на свободата на сдружаване, като един от основните принципи на съвременната демократична, правова държава и международните актове по които България е страна. Създаването на Съвет за развитие на гражданското общество към Министерски съвет с равен брой участници на държавата и неправителствените организации не е в съзвучие с Конституцията, която в чл. 4, задължава държавата да създава условия за свободно развитие на гражданското общество. Изключително смущаващи са функциите на съвета, между които: да дава становища по всички властови актове, касаещи развитието на гражданското общество, да прави ежегоден преглед на потребностите и проблемите на гражданските организации и техните резултати и постижения и т.н.т. По този начин неправителствените организации се поставят под пряк контрол и подлежат на оценка на правителството.

Горните текстове нарушават Конвенция № 87 за свободата на сдружаване на Международната организация на труда (МОТ), 1948 г., ратифицирана от РБългария, според която: „трудещите се и работодателите, без каквато и да е разлика и без предварително разрешение, имат правото да образуват организации по свой избор, както и да се присъединяват към тези организации при единственото условие да се съобразяват с техните устави. Организациите на трудещите се и на работодателите имат правото да изработват своите устави и правилници, да избират свободно своите представители, да организират управлението и дейностите си и да съставят свои програми за действие. Публичните власти трябва да се въздържат от каквато и да е намеса, която може да ограничи това право или да попречи на неговото законно упражняване.“

Изменението е в противоречие с останалите текстовете на ЗЮЛНЦ, които дават свобода на юридическите лица с нестопанска цел свободно определят целта си и средствата за постигането и да се самоопределят като организации за осъществяване на дейност в обществена или частна полза (чл. 2, ал. 1, чл. 3).

Гражданските сдружения са призвани да бъдат опоненти и и коректив на централната и местна власт. Предложените текстове създават законови предпоставки за намеса на държавната власт при формиране волята и действията на гражданските сдружения. Вместо да създаде условия за свободно развитие, законопроектът създава механизми за канализиране енергията на обществените организации и превръщането им в удобни структури на властта.

С уважение,

Божидар Данев
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БСК

Автор: Александър Трифонов (14.12.2014 09:40)

Пак ли изменение на закон за "нашите хора"?

Измененията в Закона не отговарят в мотивите. Напр. в Съвета могат да попаднат повече НПО в частна полза, отколкото в обществена полза, при което може да се допусне, че Съвета ще облагодетелства НПО в частна полза, т.е. такива които ще провеждат меропирания в услуга на Правителството, а не в полза на обществото. Поради това следва да се добави в чл. 50 (2), че в Съвета ще участват само НПО в обществена полза. Освен това тези представители на НПО в обществена полза са с мандат само за 1 година, за да може да се осигури именно прозрачност в рамките на един мандат на Правителството. Трябва да се добави и относителния брой на представителите НПО в обществена полза, а именно 50% за НПО и 50% за представители на институциите, а решенията се вземат с мнозинство. Трябва да се добави и още една алиния, че Съвета ще има WEB базирана страница, на която всички НПО биха могли да подават предложения за проекти, и да се разглеждат от Съвет само тези, които са обявени натази страница. Финансирането да става на 2 етапа през годината напр. март и септември. Това отговаря на динамиката на възникването на проблеми в страната и необходимостта от решаването им.

Автор: Елка Кръстева (10.12.2014 00:38)

Не на поредния "съвет" !!!

Колеги от НПО сектора, моля не допускайте създаването на поредния "съвет". Промените в закона чрез създаването на глава 3-та "а" ще бъдат поредното мъртво родено...Ако това предложение е дошло от НПО сектора това е срам за самия сектор и признак за незрялост на гражданското ни общество, което иска само да се постави в позицията на зависим просър от държавата. Мисията на НПО сектора е да бъде конструктивна опозиция и коректив на държавата, а не да проси пари от нея. Вместо създаване на съвет, в който да членуват представители на държавата и те да решават кой ще получава финансиране и кой не/това и сега си го имаме-въщност ту го имаме, ту го нямаме/нека се създадат механизми за независимо частно финансиране. Напр. създаване на норми за задължаване на фирмите с определен оборот да отделят прогресивен процент от оборота си за финансиране на ЮЛНЦ, като нито един от членовете на управителните органи или служителите на фирмата да не членуват във финансираното ЮЛ или в неговите управителни органи и целите и мисията на НПО-то да не съвпадат с предмета на дейност на фирмата. По този начин ще се създаде култура на социална отговорност на бизнеса и ще се осигури независимост на НПО сектора. Резултатът ще е отваряне на работни места и генериране на нова експертиза. Нека се помисли за промяна на сегашните 10% данъчно облекчение от "финансовия резултат", нека стане от печалбата или оборота...Държавата и без това управлява Оперативните програми ,чрез които идва финансирането в България. Нека не и даваме да управлява всички възможни източници. Всички знаем как ще бъдат определени представителите на НПО сектора...Това предложение в своята същност генерира корупция. Защо никой не предлага да се създаде единен регистър не само на НПО-та/ и в обществена и в частна полза/, но и на проектите които изпълняват с резюме на цели, дейности, целеви групи и резултати и всички НПО да имат задължението да актуализират

информацията си в него. Хайде вече да узреем сами да дадем повече публичност на работата си, а не да преписваме проектите си един от друг и да се "раздават" проекти под масата от поредния "съвет" и всички да сме компетентни за всичко-стига да "дават пари" за него. Адмирации за предложените промени в посока олекотяване на регистрационния режим в ЦРЮЛНЦ. Моля, не допускайте тези промени в гл.3 а да станат факт-нека ги преработим.

История

Начало на обществената консултация - 05.12.2014

Приключване на консултацията - 19.12.2014

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
